

Lierne kommune
Heggvollveien 6
7882 NORDLI

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Skadefellingstillatelse på ei gaupe innenfor rovdyravvisende gjerde på Nesset - Lierne kommune

Lierne kommune v/Roy Kveliaunet søkte muntlig mandag den 19. juli 2021 kl. 19:24 om tillatelse til skadefelling av ei gaupe innenfor rovdyravvisende gjerde på Nesset i Lierne kommune. Bakgrunnen for søknaden var funn av ei søye påvist tatt av gaupe den 18. eller 19. juli. Statsforvalteren i Trøndelag innvilger søknaden om skadefelling på ei gaupe. Tillatelsen ble formidlet muntlig pr. telefon mandag 19. juli 2021 kl. 19:29. Dette er et skriftlig svar på både den muntlige og skriftlige søknaden. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknaden

Lierne kommune v/Roy Kveliaunet søkte muntlig om skadefellingstillatelse på ei gaupe i et fellingsområde som omfatter det rovdyravvisende gjerdet på Nesset i Lierne kommune mandag den 19. juli kl. 19:24. Den muntlige søknaden ble fulgt opp med en skriftlig søknad datert 20. juli 2021. Søknaden begrunnes med funn av et kadaver påvist tatt av gaupe i perioden 18. – 19. juli d.å. innenfor det rovdyravvisende gjerdet på Nesset i Lierne kommune.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av gaupe

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2011 og 2004, og den videre oppfølging av disse. Det nasjonale bestandsmålet for gaupe ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 65 årlige ynglinger, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) er satt til 12 årlige ynglinger av gaupe.

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal og Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt av rovviltnemnda 22. mars 2018. Målsettingen er at det regionale bestandsmålet oppnås innenfor forvaltningsområdet. Det aktuelle skadeområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6 Midt-Norge.

Betingede skadefellingstillatelser

Rovviltnemnda i region 6 fattet den 23. april 2021 vedtak om fem (5) betingede skadefellingstillatelser for gaupe for region 6 for perioden 1. juni 2021 – 15. februar 2022. Det er så langt ikke felt gaupe på denne kvoten.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, herunder sørsamisk reindrift, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Ifølge Norsk institutt for naturforskning (NINA) rapport nr 2011 (2021) ble det registrert 18 ynglinger av gaupe før jakt i 2021 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed godt over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegupper av gaupe i region 6 de siste tre årene (2019-2021) er på 16,2; også det over bestandsmålet. NINA har utviklet en prognosemodell for framskrivning av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Beregninger

gjort i NINA Rapport 2011 (2021) ved bruk av prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også før jakt i 2022. Med bakgrunn i data fra denne rapporten anser Statsforvalteren i Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Ifølge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er det foreslåtte skadefellingsområdet utenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 Midt-Norge. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, NINA-rapport 2011 og forvaltningsplanen, anser Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Statsforvalteren er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Det foreligger betydelig kunnskap om det samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og i en viss grad skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En eventuell felling hadde, i henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, blitt belastet kvoten for betingede skadefellingstillatelser, slik at den samlede belastningen for gaupebestanden hadde ikke økt, jf. rovviltnemndas vurderinger av den samlede belastningen ved kvotefastsettelse den 23. april 2021. Gaupebestanden er over regionens fastsatte bestandsmål. Nml. § 10 tillegges derfor liten vekt ved behandlingen av søknaden.

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at skadefellingstillatelsen vil føre til nevneverdige skader på naturmangfoldet. Skulle det likevel oppstå skader som må rettes, skal kostnadene bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11. Når det gjelder gjennomføringen av skadefellingsforsøket skal dette skje uten bruk av motorisert kjøretøy, noe som vurderes til å være en miljøforsvarlig metode, jf. § 12 i nml.

Statsforvalterens vurdering

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2021 godt over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 2011. NINAs prognosemodell og foreløpig bestandsstatus viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe før jakt også i 2022. Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering, jf. forvaltningsplanen. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at det omsøkte skadefellingsområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for gaupe.

a) Områdets betydning som beitemark

Det omsøkte skadefellingsområdet er innenfor et rovdyravvisende gjerde, og har svært stor betydning som beiteland for de to sauebesetningene som beiter innenfor gjerdet.

b) Skadenes omfang og utvikling

Totalt innenfor fellingsområdet er det påvist en skade den 18/19. juli d.å. forårsaket av gaupe. Selve om de påviste skadene er beskjedne vil det være uheldig at ei gaupe har tatt seg inn i et rovdyravvisende gjerde. Ved vurdering av om det skal gis skadefellingstillatelse skal det legges vekt

på føringene i regionens forvaltningsplan for rovvilt. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere utenfor forvaltningsområdet enn i områder innenfor forvaltningsområdet. Terskelen for å innvilge en søknad om skadefelling av gaupe utenfor forvaltningsområdet er lav, særlig nå når bestanden er godt over bestandsmålet på 12 familiegrupper i region 6. Det at skaden har oppstått innenfor et rovdyravvisende gjerde gjør terskelen enda lavere.

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. På tidspunkt for søknad er skadeomfanget på en dokumenterte kadavre av sau tatt av gaupe. Skaden er oppstått innenfor et rovdyravvisende gjerde, og tiltak må iverksettes for å stoppe det som kan utvikle seg til en akutt skadesituasjon.

c) Potensialet for fremtidige skader

Med gaupe innenfor et rovdyravvisende gjerde med ca. 300 sau og lam innenfor gjerdet, vil det være potensial for fremtidige skader.

d) Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

I denne aktuelle situasjonen mener Statsforvalteren at det er forholdsvis små muligheter til å gjennomføre andre forebyggende tiltak.

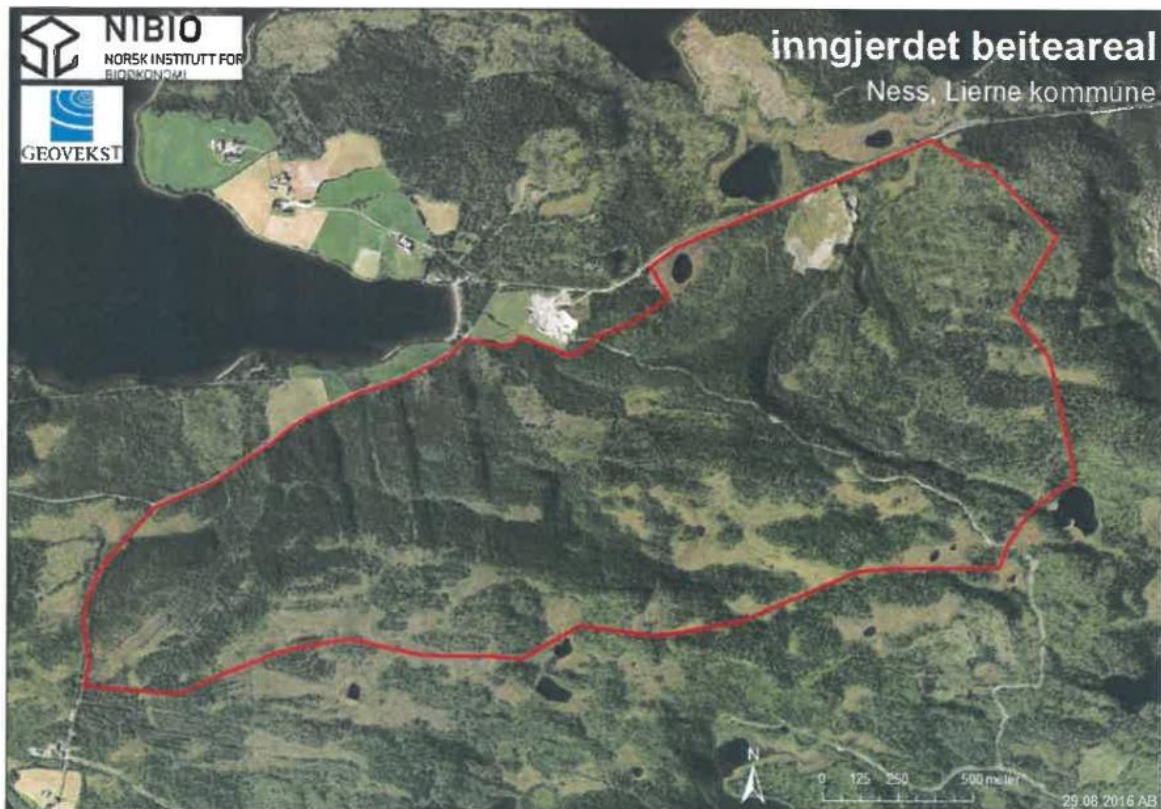
Statsforvalterens konklusjon

Ved søknadstidspunkt var det påvist en fersk skade etter gaupe innenfor det rovdyravvisende gjerdet. Terskelen skal være lav for innvilgelse av skadefelling i områder utenfor forvaltningsområdet, og særskilt lav innenfor rovdyravvisende gjerde. Statsforvalteren innvilger søknad om skadefelling på ei gaupe innenfor angitt fellingsområde. Statsforvalteren knytter sin innvilgelse til rovviltforskriftens § 9, skadens omgang og utvikling, samt potensialet for fremtidige skader.

Statsforvalterens vedtak:

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om kvote for betingede tillatelser fra rovviltnemnda i region 6 av 23. april 2021, og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 6, **innvilger Statsforvalteren i Trøndelag søknaden fra Lierne kommune datert 19. juli 2021 kl. 19:24 om tillatelse til skadefelling av en gaupe innenfor det rovdyravvisende gjerdet på Nettet i Lierne kommune under følgende forutsetninger:**

1. Fellingstillatelsen gjelder fra mandag 19. juli 2021 kl. 19:29 til mandag 26. juli 2021 kl. 12:00.
2. Tillatelsen gjelder innenfor rovdyravvisende gjerde på Nettet i Lierne kommune:

3. Skadefellingstillatelsen gis til Lierne kommune, og Sigvart Totland oppnevnes som fellingsleder. De har følgelig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslaget, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren krever det.
6. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Statsforvalteren i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet.
7. Budsjettramme for fellingsforsøket settes til inntil kr 33 600,-. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til kr 30 000,- pr. fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Dekking av feriepenger og arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg.

8. Fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om refusjon av påløpte kostnader som er direkte knyttet til fellingsforsøket sendes inn til Statsforvalteren via det elektroniske søknadssenteret (konfliktdepnende tiltak) umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest **15. september 2021**.
9. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtaksregistret etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført.

Det skal rapporteres via Miljøvedtaksregistret www.miljovedtak.no. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling». Sluttrapport skal være levert senest **15. september 2021**.
10. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
11. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved felling som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.
12. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
13. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Inge Hafstad
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Ole Ivar Ness	Nesetveien 714	7882	NORDLI